

Strona znajduje się w archiwum.

26.10.2012

„Zagrożenia globalne barierami rozwoju”

W piątek 26 października br. w Pałacu Prezydenckim odbyła się konferencja „Zagrożenia globalne barierami rozwoju” pod Honorowym Patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego, zorganizowana przez Komitet Prognoz „Polska 2000 Plus” przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk oraz Biuro Bezpieczeństwa Narodowego.

Konferencję otworzył prof. dr Michał Kleiber a następnie przesłanie Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego odczytał Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego minister Stanisław Koziej. Prezydent w przesłaniu do uczestników konferencji podkreślił szczególne znaczenie integralnego traktowania problematyki bezpieczeństwa i rozwoju, jako kategorii kształtujących wspólnie najważniejszą w dobie globalizacji zdolność państw, jaką jest konkurencyjność.

Prelegenci dyskutowali na temat globalnych zagrożeń dla rozwoju kraju i świata. Wiele z podejmowanych tematów nawiązywało do prac nad Strategicznym Przeglądem Bezpieczeństwa Narodowego. Odnosiły się one w szczególności do wypracowanych na potrzeby Przeglądu dziedzin bezpieczeństwa: społecznej, gospodarczej, ochronnej oraz obronnej. Poruszone zostały m.in. kwestie niekorzystnych zmian demograficznych, rzutujących na stan bezpieczeństwa kraju, kryzysu finansowego oraz jego negatywnego wpływu na stabilność rozwoju gospodarczego, problemu proliferacji broni masowego rażenia oraz innych zagrożeń o charakterze transsektorowym. Wśród proponowanych rozwiązań można było odnotować zbieżność z rekomendacjami SPBN.

W trakcie konferencji podkreślono, że zagadnienia bezpieczeństwa i rozwoju są ze sobą nierozdzielnie związane, a zagrożenia dla bezpieczeństwa stanowią jednocześnie bariery rozwojowe. Szczególnie wiele czasu w dyskusji poświęcono kwestiom zagrożeń demograficznych i gospodarczych dla bezpieczeństwa kraju, konieczności podniesienia kultury strategicznego myślenia, powiązania działalności bieżącej z zadaniami długoterminowymi, potrzeby podniesienia poziomu innowacyjności oraz zwiększenia nakładów na naukę.

Przedstawiona została koncepcja metodologicznych aspektów badań nad zagrożeniami globalnymi. W trakcie konferencji podjęto próbę sformułowania rekomendacji dotyczących przeciwdziałania zagrożeniom, które stanowią nowe zjawisko w porównaniu do istniejących w przeszłości sytuacji kryzysowych, przez co wymagają odmiennych narzędzi ich zwalczania.

Konferencja stanowiła pierwszą z cyklu sześciu konferencji poświęconych problematyce globalnych zagrożeń, jakie do 2015 roku zostaną zorganizowane przez Komitet Prognoz „Polska 2000 Plus”. Kolejna konferencja, planowana w pierwszym kwartale 2013 roku, poświęcona zostanie tematowi światowego kryzysu kapitalizmu rozpatrywanego w trzech, silnie powiązanych ze sobą sferach: politycznej, ekonomicznej oraz społecznej.

DO POBRANIA

[Przesłanie Prezydenta RP wygłoszone przez Szefa BBN](#)

[Referat Szefa BBN pt. "Identyfikacja zagrożeń globalnych"](#)

***

Przesłanie Prezydenta RP do uczestników konferencji wygłoszone przez Szefa BBN

Panie Prezesie, Szanowni Państwo,

Z zainteresowaniem przyjmuję inicjatywę środowiska naukowego PAN, a zwłaszcza Komitetu Prognoz „Polska 2000plus”, podjęcia badań i przeprowadzenia wspólnie z Biurem Bezpieczeństwa Narodowego cyklu konferencji, poświęconych problematyce globalnych zagrożeń i ich skutków dla rozwoju.

To ambitne zadanie. Ale naukowcy są od zadań ambitnych. Nie tylko w Polsce. W tym roku mija 40 lat od opublikowania pierwszego i chyba najgłośniejszego dotąd Raportu Klubu Rzymskiego „Granice wzrostu”. Był on wielkim ostrzeżeniem przed ryzykami bezrefleksyjnej eksploatacji zasobów naturalnych w procesie rozwoju cywilizacyjnego. Środowisku Polskiej Akademii Nauk można także pogratulować bogatego dorobku tego typu prac, że wspomnę tylko o najnowszym, ubiegłorocznym Raporcie „Polska 2050”.

Wartość dzieł naukowych jest różna i różnie może być mierzona. Jednym z najważniejszych, choć oczywiście nie jedynym, mierników jest niewątpliwie ich wpływ na praktykę, na życie człowieka, społeczności, narodów, państw, czy wreszcie całej ludzkości. Jak wiemy, z tego punktu widzenia często ważniejsze od szczegółowych, konkretnych wyników badań jest trafne postawienie i zdefiniowanie problemu, wywołanie refleksji i spowodowanie tym praktycznej reakcji.

Wspomniany już pierwszy Raport Klubu Rzymskiego na progu lat siedemdziesiątych (wydany w 1972 r.) zapowiadał, że w perspektywie ćwierćwiecza wyeksploatowane zostaną podstawowe zasoby wszystkich istotnych surowców naturalnych. Zgodnie z tą prognozą od dekady powinno nam już ich zabraknąć. Na szczęście nic takiego się nie wydarzyło. Ale może właśnie nie wydarzyło się w jakimś stopniu dzięki temu Raportowi, dzięki jego ostrzegawczej roli? Tego tak naprawdę nie wiemy. Choć może warto byłoby zbadać ten przypadek i dowiedzieć się, jaki w tej nietrafnej prognozie był udział błędu samej prognozy, a jaki udział korekty dokonanej w praktyce społeczno-gospodarczej w wyniku jej ostrzegawczego przesłania?

To pytanie ma szerszy sens i dotyczy potrzeby mierzenia skutków praktycznych wszelkich prognoz. Bo wiadomo, że nie wystarczy je tylko formułować. Warto wiedzieć, jaki mają wpływ na praktykę i od czego to zależy, jak można optymalizować praktyczną przydatność waszych prac, prowadzonych w obrębie nauk stosowanych?

Takie oczekiwanie jest bardzo istotne także w odniesieniu do problematyki, którą Państwo zamierzacie się zajmować w planowanym cyklu debat naukowych. Zagrożenia jako bariery rozwoju, czy też szerzej: BEZPIECZEŃSTWO A ROZWÓJ – to nie są kwestie tylko teoretyczne i poznawcze, ale także, a może nawet przede wszystkim, jak najbardziej praktyczne.

Myślę, że właśnie z punktu widzenia praktycznego należy mocno podkreślić, iż bezpieczeństwo i rozwój – to nierozdzielne procesy istnienia podmiotów politycznych. Bez zapewnienia bezpieczeństwa rozwój nie jest możliwy, wcześniej lub później jego owoce konsumowałby ktoś inny. Bez rozwoju zapewnianie bezpieczeństwa byłoby z każdą chwilą coraz trudniejsze, aż stałoby się niemożliwe. Bezpieczeństwo i rozwój to dwie „tandemowe funkcje” każdego racjonalnego podmiotu politycznego, zapewniające w sumie tak potrzebną do skutecznego funkcjonowania konkurencyjność.

Era globalizacji i rewolucji informacyjnej zwiększa jeszcze bardziej znaczenie konkurencyjności jako podstawowej

zdolności politycznej współczesnych państw. Bardzo mi zależy, aby właśnie Polska taką zdolnością w jak największym stopniu dysponowała. To wręcz główna myśl przewodnia mojej prezydentury. A ponieważ harmonia i integracja bezpieczeństwa i rozwoju jest podstawowym warunkiem budowania tej zdolności, dlatego objąłem patronatem Państwa inicjatywę badania relacji między bezpieczeństwem i rozwojem. Z nadzieją, że będą to badania prowadzone pod kątem poszukiwania sposobów zwiększania konkurencyjności Polski w środowisku międzynarodowym.

Bardzo dobrze, że konferencja prowadzona jest w ścisłej korelacji z zakończonym niedawno Strategicznym Przeglądem Bezpieczeństwa Narodowego. Wielu z Państwa w tym przeglądzie uczestniczyło. Było to, jak więc Państwo wiecie, pierwsze tego typu w Polsce, kompleksowe, wielostronne przedsięwzięcie dotyczące szeroko rozumianego bezpieczeństwa narodowego, w jego wymiarach zewnętrznym i wewnętrznym, militarnym i niemilitarnym, centralnymi lokalnym. W niedługim czasie (8.11. br.) będziemy omawiali rezultaty przeglądu na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa Narodowego. Uruchomi to proces przygotowywania praktycznych dokumentów wykonawczych: od nowej Strategii Bezpieczeństwa Narodowego (powinna być przyjęta w 2013 roku), poprzez dyrektywę polityczno-strategiczną (najpóźniej 2014 r.), aż do szczegółowych programów preparacyjnych (przygotowawczych) i planów operacyjnych oraz systemowych ćwiczeń weryfikujących te plany. Rezultatem przeglądu będzie też pierwsza w historii Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego.

Szczególną wartością Strategicznego Przeglądu Bezpieczeństwa Narodowego było to, że również po raz pierwszy w pracach strategicznych w Polsce był on prowadzony w powiązaniu z równoległymi rządowymi pracami nad strategiami rozwojowymi. Zdołaliśmy dzięki temu zapewnić niezbędną korelację strategicznego myślenia o bezpieczeństwie i rozwoju. To wartość sama w sobie. Ale przede wszystkim to pierwsza w Polsce próba praktycznego budowania owych „tandemowych” zdolności składających się na tak dziś konieczną konkurencyjność państwa polskiego.

Liczę, że Państwa debaty i badania będą wzmocniać i wspierać taki właśnie kierunek myślenia strategicznego i praktycznego działania na rzecz integracji problematyki bezpieczeństwa i rozwoju.

Dziękuję za uwagę i życzę owocnych obrad!

ZDJĘCIA

[Tweetnij](#)